

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Λ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Δευ. 1969 / 14/10/1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *Χρυβόν*...
(παλαιότερον ὄνομα: *Χριβών*...), Ἐπαρχίας *Παρναββίδος*
Νομοῦ... *Φωκίδος*...
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Διμ.*
Παπαδόπουλος... ἐπάγγελμα... *Διδάκταλος*...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις... *Βαλ. Γραφείον Χρυβόν*...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *Δύο 527*...
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον... *Εὐθύμιος Φαρούλης*
βοῦ Ἀνδρέου...
ἡλικία... *ff*... γραμματικαὶ γνώσεις... *Ἀπόφοιτος*
... *ἐκχολαρχεῖον*... τόπος καταγωγῆς... *Χρυβόν*
Παρναββίδος...

β) *Πατερῖνος Διμιτρίου, ἐτῶν 87, Ἀπόφοιτος Δημοτ.*
χοῦ, ἐκ Χρυβόν-Παρναββίδος.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; *Αἱ πεδιναὶ καὶ περικλυότεραι εὐφοροὶ*
περιοχαὶ ἐκρυμμενῶνται διὰ βόσκραν. Αἱ ὑμιορεῖναι
ταύται διὰ τὴν βοσκὴν ποιμνίων.
Ὑπῆρχον αὗται χωρίζονται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; ... *Ὑπῆρχον χωρίζονται.*
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητες· δ) εἰς μονὰς κλπ. *κ).* *εἰς τοὺς*
χωρικοὺς. β) εἰς τὴν κοινότητα καὶ 3) εἰς τὴν μονὴν
τοῦ προφήτου Ἰλίου, ἣτις ἔσται ἐν τῇ περικλυτῇ κοινότητι.
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του; ... *Κυνηθῶς, οὐκ.* *Ποιεῖται διανομὴν ἐαυτοῦ.*
εἰς τὰ τέκνα του ἀμέσως μετὰ τὸν γάμον των.

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν. κτηνοτροφία δὲν υφίσταται.*

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιρτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; *ναί· ἀσχολοῦνται ἐν παρεργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων· ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ δόλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; *κυνηδῶς οἱ κυττήμονες. οὗτοι εἰρχαζόντο κυρίως ὡς ἐνοικιασται μετὰ τῆς οἰκογενείας των. ἐνίοτε δὲ καὶ ὡς δέσποται.*

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;...

οὗτοι ὀνομαζόντο ἐν τῇ κατὰ τὴν δέσποτα. ὑπελείποντο δὲ εἰς οὐδὲν ἐκ τῶν ἄλλων κατεχόντων.

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα)..... *εἰς εἶδος*

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζονται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητόν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι· ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον· ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

ἐχρησιμοποιοῦντο κυνηδῶς κατὰ τὸ θέρισμα καὶ ἐρχοῦντο ἄνδρες ἢ γυναῖκες προερχομένη ἐκ τῶν παρακλιβίων χωρίων δεσφῶν καὶ ἡμερομίσθιον εἰς εἶδος.

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐάν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; *οὐκ. οὐδε ποτε*

ἐχρησιμοποιοῦντο δούλοι (ὑπηρέται).

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τύπου, ποῦ ἐπῆγαιναν, δι' ἀγεύρεσιν ἐργασίας ;... *κυνηδῶς εἰς τὴν μεδιόδα*

τῆς κωπαίδος (Ν. βοιωτίας).

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; *ὡς τεχνῖται, ἐποχικῶς ἐπῆγαιναν εἰς τὰ διάφορα χωρία καὶ πόλεις ὡς τεχνῖται.*

ε. ἐ. κτίσται, σιδηρουργοί, βαφεῖς καὶ ὅ.

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καύσιν: α) τῆς καλαμιάς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀρχώματος;...

κυρίως με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν καὶ αἰγοπροβάτων). ἔλλειπει δὲ τοιαύτης ἐλιπαίνοντο καὶ με κάλυψιν χλόης συνήθως τριφυλλίου δι' ὀρχώματος.

2) Πότε ἐγίνε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας;... 60 ἔτος 1923 καὶ 1924

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;... 60 εἰδηροῦν ἄροτρον

χρησιμοποιεῖται καὶ ἀπὸ τοῦ 1923 καὶ ἐπεὶ οὐκ ἔστι γεωργικὰ καὶ μηχανήματα ἐν ἀρχαίοις.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερον, δίφτερον κλπ.).

Εἰς ποια κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποίος κατασκεύαζε τὸ ἄροτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγίνετο ἢ προσηθεία αὐτοῦ;... χρησιμοποιεῖται ἀπὸ τῶν ἐλαίων ἐλαίου

ἄροτρον. καὶ τὸ μονόφτερον εἰς τὰ χωράφια ὅπου ἀδύνατα

γὰρ κτήματα καὶ ἐν τῷ δίφτερον εἰς τὰ κτήματα τῶν

ἢ ὁρμηθεῖα τῶν ἐκνήτο ἐν τοῦ ἐσωτερικοῦ

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοιχοὺς ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1. χειρολαβὰ 4. ἐσθλὴ 7. ἐννὶ 10.

2. σπῶν 5. καλαβὶ 8.

3. κουντούρι 6. φτερά 9.

60 μονόφτερον εἶναι ἀκριβὲς τὸ ἴδιον καὶ τὴν διαφορὰν ὅτι ἔχει ἐν μόνον φτερόν.

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) ἀπὸ τοῦ 1943

3) Μηχανὴ θερισμοῦ ἀπὸ τοῦ 1945 καὶ ἐπεὶ οὐκ

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν) *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945.*

5) Μηχανή ἀλωνισμού *Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944.*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιόν ξύλινον ἄροτρον

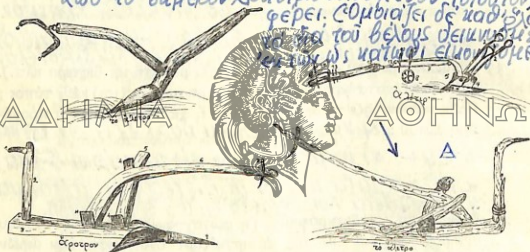
Ὁ θαλασίον ξύλινον ἄροτρον κατεσκεύαζεν ὁ γυνήδης ὁ ἴδιος ὁ χρησιμοποιοῦν τοῦτο χειρὸς ὅν ἐφανία περιφύγει εἰδικὸς τεχνίτης.

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξύλινου ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα;

Ὁ θαλασίον ξύλινον ἄροτρον οὐδὲν ἄλλο παρὰ τὸ ἐκμεσον χρησιμοποιοῦμενον τοιοῦτον διαφέρει. Σομοιάζει δὲ καθ' ἑλκεν τὸ πρὸς τοῦ θέλγος δεκτικὸν μενόν καὶ τὸ ὡς κατὰ εἰς μενόν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

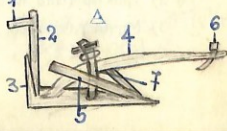
ΑΘΗΝΩΝ

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1. <i>χειρολαβὰ</i>	6. <i>κλειδί'</i>	11. <i>Μπιτεῦλια</i>
2. <i>οὐρά</i>	7. <i>ἐπείδη</i>	12. <i>Πανωτῆχι</i>
3. <i>Κουντούρι</i>	8. <i>Ζυγὸς</i>	13.
4. <i>ἐταβάρι</i>	9. <i>Λουριά</i>	14.
5. <i>Παράβολον ἢ διφτέρον</i>	10. <i>Ζεῦλα</i>	15.

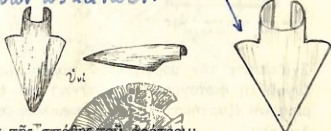
(1) Ἐάν εἶναι δυνατὸν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐάν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῃσιν).

- 4) Τὸ ὑνί. Τὸ ὑνί τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. - Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὑνί (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

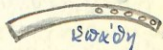
Διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὄλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν χρυσιμοποιεῖτο καὶ χρυσιμοποιεῖται ἐν τῇ τύπῃ τοῦ ὑνίου τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ὅσα τοῦ βέλους δεικνύ-
όμενος τὰ εἶδη, ὁμοιωμένων ὡς κατωτέρω.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;

Ἡ σπάθη τοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἶναι καμπυλωτή.

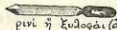
- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ;

εἶναι κατεσκευασμένη ἐκ ξύλου στερεοῦ
ἢ ἐκ σιδήρου.

- 7) Ἐργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαί κλπ.).....

Ἐὰν βυνήθως χρυσιμοποιήσῃς οὐκ ἔστιν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου. Ἐὰν βυνήθως χρυσιμοποιήσῃς οὐκ ἔστιν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου. Ἐὰν βυνήθως χρυσιμοποιήσῃς οὐκ ἔστιν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου. Ἐὰν βυνήθως χρυσιμοποιήσῃς οὐκ ἔστιν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου.

πρινί ἢ ξυλοφαί (ἀρνάρι)

Ματικᾶς

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) ; βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. ... *βοες, ἵπποι, ἡμίονοι καὶ ὄνοι.*

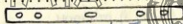
β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *καὶ δύο καὶ ἓν.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
... *Ναί.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεῦλες, πιζεύλια κλπ.).

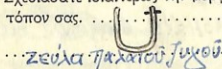
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Παλαιὸς ζυγός

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ...

Ζεύλα Παλαιοῦ ζυγοῦ

Ζεύλα σημερινοῦ ζυγοῦ

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Λέγεται «λουριά».

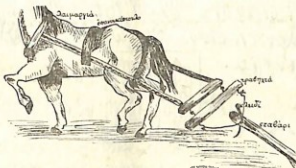
λουριά ἐκ σιδήρου

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζῶου ; *Ἀπὸ τοῦ 1910 ἕως 1911.*

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; *Πρῶτον εἰς τὸν ζῶον τοποθετοῦνται ἡ λαμαρχία καὶ τὸ ἐλαστικὸν καὶ ὁ μολύβδινος εἰσερπύλλιος ἐκ τραπεζοῦ εἰς τὴν λαμαρχίαν καὶ τὸ ἐλαστικὸν καὶ ὁ μολύβδινος εἰσερπύλλιος. Τέλος ἡ ὅλη ὁκνεύει προσδένεται εἰς τὸ σταθάρη τοῦ ἀρότρου.*

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ ὁμοία μετ' αὐτῆς ἡ κατωτέρη
ἐκδοχή. Τομάρην (λακωνική, ἐφανουσιάνοιο,
βραβύχτα καὶ κλειδί).

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιός ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμεραν): 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγαθοῦ ἢ ἄλλας)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας. *καὶ παλαιότερον καὶ...*
ἐκείνον ἢ ἐκκρεατοῦν ἐν τῷ τόπῳ ἐκκρέατα
εἶναι, νῦν ὁρχῶν ὁ ἄνθρωπος (ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγαθοῦ).
ὅχι, δὲ ἐκκρέατα ποιεῖ τὸ αὐτὸ καὶ ἡ γυναῖκα.

β) 1) Περιγράφετε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (ή του βοδιού, του αλόγου) εις τὸ εὐλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) *ὁ ζεύκτης τοποθετεῖ τὸν ζυγὸν ἐπὶ τοῦ τραχήλου τῶν βοῶν. ἀκολουθῶνς περὶ εἰς τὸν λαγμόν ἐκαστοῦ βοῦς τὴν τσελὸν, τὴν ὁποίαν, καὶ βιβραίνει εἰς τὴν ζυγὴν καὶ τὰ κατεύματα. Μετὰ ταῦτα ὁ ἐμπροσθεν ἀποδίδεται εἰς τὸ διακροτὸν ἄροτρον.*

2) Πῶς γίνεται το ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον; *ὁ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον εἶδαν τῶν βοῶν, ὅταν καὶ τοῦ αλόγου γίνεται ὁμοίως ὡς ἂν.*

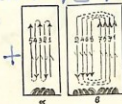
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποῦν τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 Ἐὰ μὲν, ἐξευχμένα "καθὼς κατευθύνει μὲ σχοινὶ καὶ κούρην, τὰ ὅποια προδένει εἰς τὰ κέρατα αὐτῶν καὶ τὴν οὐρὰν τοῦ ἀριτέρου στεί τὴν χειρὰ αὐτοῦ.
 Ἐὰ δέ τινά αἰόλα (ἡμίονοι) μὲ τὰ χαλινὰ τῶν, ἔα ὅποια προδένει ὁμοίως εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ ἀριτέρου στεί τὴν χειρὰ αὐτοῦ.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγένετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ' εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Τὸ ὄργωμα καὶ ὁκλειότερον καὶ σήμερον γίνεται μὲ αὐλακίες, κατ' εὐθείαν γραμμὴν ὡς κυρίως παρίσταται ἐν τῷ κατωτέρω σχεδιαστικῷ κατὰ β.

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Ὁργωνετο περιφερειακῶς ἐν τῷ τῶσιν ἐκείνῳ. ὡς καὶ ἄλλον τι εἶδος ὀργώματος ὡς ἐκείνου οὐδεὶς οὐδέποτε ἐκένετο.

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σπαραοῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορές, ἢ σποριές, ντάμιες, σιασιές, μεσοράδες κ.λ.π.); Ἡ ὥσπαστος καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγένετο καὶ γίνεται καὶ σήμερον εἰς λωρίδας δηλ. ὥσπαστος.

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ; ἢ λωρίς (ὥσπαστος) χωρίζεται μὲ αὐλακίαν.

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιηταί ἄροτρον ; ἐκείνῳ εἰς τὰ πετρώδη καὶ σκληρὰ εὐδαρόντα πεδία.

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί : καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ἓνα εἶδος ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦτο καὶ εἶναι καὶ σήμερον ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον. ἢ εἰς τὴν διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί κατὰ τὸν καθέτον.

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σπορὰς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. ... εἰς φάιντα τὰ ὀρχώματα. ε. ε. ...

ὀρχωμα, διβόλισμα, εσποράν κ.λ.θ. καὶ κυρίως τῶν χωματωδῶν κηπευμάτων.

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. γίνονται τρία ὀρχώματα.

τὸ πρῶτον ἀρχὴ τοῦ σπέρματος τὸ δεύτερον ἡ ὀρύξη καὶ τὸ τρίτον ἡ ἀροτρία. Μετὰ τὸ πρῶτον καὶ τὰ ἄλλα δύο: 15 ἡμέρας μετὰ τὸ δεύτερον καὶ 10 ἡμέρας μετὰ τὸ τρίτον. τὸ πρῶτον ὀνομαζέται «ὀρχωμα» τὸ δεύτερον «διβόλισμα» ἢ «χούρισμα» καὶ τὸ τρίτον «εσπορά».

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Λησάνθησατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἔλκεται ὁμαλὴς τὰ ὀρχώματα μέγιστον τὸ πρῶτον ἀπὸ τὸν ὁμαλὴν καὶ τὸν ἄλλο ὡς ἂν ἡ χρονικὰ διαστήματα.

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεόν νὰ ἀφεθῇ ἄσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρο-
νάπαυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

... συννύθως ἔσθι' ἐν(1) ἔτος.

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; ... τρία ὀρχώματα καὶ μετὰ τὸ τρίτον.

5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι· εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ... ὁ βαρεὺς κατὰ τὴν εσποράν χρησιμοποιοῦται τὸ δισάκι ἐπὶ τοῦ ὁμοῦ ἔχει τὸν σπόρον, ὃν καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβάνει ἵνα τὸν διασκορπίσῃ ἐπὶ τῶν ἐδαφῶν τοῦ χωραφίου.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὕνι κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὀρχωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

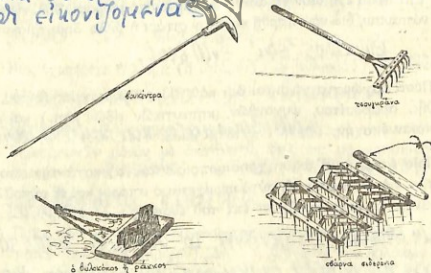
μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον;

Εὐνύδως καὶ ἑλλειψοειδῇ βιδυρᾶν ράβδον, ἣν ἔχει τοποθετηθῇ ὁ Τεχνίτης εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου τοῦ.....

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα);... Μετὰ... ἑκάστου ὄργωματος κείνου... οὐκ ἰσοπεδῶσις τοῦ χωραφιοῦ (τὸ εὐθαρνίσμα).

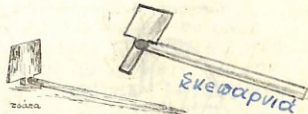
3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματα τινῶν ἐκ τούτων).

Ἐκ τούτων ἐν τῇ ἀρχῇ τῆς τοῦ ἡλικιωτοῦ εἰκονιζόμενον. Ὁμοίως καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ εἰκονιζόμενα. Ὁμοίως καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ εἰκονιζόμενα. Ὁμοίως καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ εἰκονιζόμενα.

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἢ τσάπα κ. ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) *Διὰ τὸ ἐκσάκιμον ἢ τὸ ἐκάλικμα τοῦ ἄχρου ἢ τοῦ κήπου Χονδροποιούνται οἱ κάμα'ς, ἡ πραιπά και' ἡ ἐκεπαρνιά. δίνει τὰ αὐτὰ μέτα' ὡς κατ' ὅτι ἐκονιζόμενα.*

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργανωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν
Κυνήθως οὐδὲν πρόσωπον βοηθεῖ τὸν ζευγολάτην εἰς τὸ ὄργανωμα. Ὁ ἴδιος λατρεῖ τὰς ἀδελφὰς ἐργασίας.
- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους *Κυνήθως τὰ ὀσπρία καὶ τὰ ἄλλα ἔχονται ἡ καλλιέργεια τῶν ὀσπρίων κυρίως ἐκκαλίων γίνεταί ὅπως ἀκριβῶς καὶ τοῦ εἴτους.*
- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. *Κυνήθως ἐκείνα εἰς χωράφια τὰ ὀσπρία ἐδαμένονται θέρους τοῦ χωρίου. Ἐκαλὶως δὲ τινα' μακροῦθεν τοῦ χωρίου κείμενα καὶ σπυρταί.*
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν ἔσπερνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. *Ὁδὸς ποτε ἐν τῷ χωρίῳ χερσὶ ἐκαλὶντο καὶ ἔμεναν χερμικά.*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἑργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ.

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) *Με τὸ ὀδοντωτὸν δρεπάνι. Είναι δὲ τὸ αὐτὸ με τὸ ὠσκαίωθι, ἐμονιζόμενος.*

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Ὁδὸς ἐκ τῆς ἀγορᾶς πρὸς τὸν ὄρειον, πλὴν τοῦ ὠσ. διὰ τὴν ἀναρρίκνησιν ἀφ' ἧς ἡ ἀπόρριξις ἐν τῇ κοίτῃ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *Παλαιότερον με τὸ ὀδοντωτὸν δρεπάνι, ἑμμετρον με τὴν "κοδὸν, ἢ κόσαν" ἥτις εἶναι ὁμοία με τὴν ὠσκαίωθι ἐμονιζομένην. Ὁσκαίωθι τὸ ὀδοντωτὸν δρεπάνι εἶναι ὁμοιον με τὸ ὠσκαίωθι ἐμονιζόμενον.*
-

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτῇ; (Σχεδιάσατε αὐτήν). *Πάντοτε. ἐκ ξύλου καὶ ὁμοία με τὴν τοιαύτην τοῦ ὠσ. ἀνω ἐμονιζομένην ὀδοντωτοῦ δρεπανίου. Ὁ βιδυροῦς σκελετὸς εἶναι καθ' ὅσα ὁμοίος με τὸν τοιοῦτον τοῦ ὠσ. ἀνω ἐμονιζομένου καὶ λέγεται "δρεσάνι".*
- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;..... *Πάντοτε. ἐκ ξύλου καὶ ὁμοία με τὴν τοιαύτην τοῦ ὠσ. ἀνω ἐμονιζομένην ὀδοντωτοῦ δρεπανίου. Ὁ βιδυροῦς σκελετὸς εἶναι καθ' ὅσα ὁμοίος με τὸν τοιοῦτον τοῦ ὠσ. ἀνω ἐμονιζομένου καὶ λέγεται "δρεσάνι".*

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.) *ἔα' ἀφ' ἐστίνων ἀργαλεῖα κατεσκευάζεν ο' ἀνδρουρχὸς τοῦ τόπου, (ὁ χυφτός).*

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) *ὁ δὲ ἐκριζώσας ἀφ' ἐστίνων καὶ εἶναι ἀκόμη οὐκ ἔχον ἐν χρήσει μόνον τῶν ρεβιθῶν καὶ τῆς φακῆς, ὡς ἐπὶ πάλαι καὶ τῶν ἀροιστῶν βαυῶν. ἄλλων δημητριακῶν ἢ ἐκρίσας ἐν συνήθειᾳ.*

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *ὡς ἐπὶ πάλαι εἰς ὕψος 30 εκατοστῶν ἀφ' ἑστίνων, ἀπὸ τῆς ἐκρίσεως καὶ ἀφ' ἑστίνων εἰς μικρότερον ὕψος (20 εκατοστῶν).*

2) Οἱ σταχύες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσιν) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). *ἔα' ἀφ' ἑστίνων καὶ ἀφ' ἑστίνων.*

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἀλλὰ πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς, πιάσματα, χερίες, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουσιν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; *ὡς ἐπὶ πάλαι ἀκολουθεῖ τὸν θεριστὴν. ὁ ἴδιος ἀποθέτει ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἔα' δράγματα (χερίες).*

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) *ὁ θεριστὴς τοποθετεῖ τὰ δράγματα (χερίες) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους 3-4 ὁμοῦ μετὰ τὰς κεφαλὰς τῶν σταχύων καίκατε πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν.*

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. *λεχονται. ἀγκαλιές.*

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ;

*θυμῶνως ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Ὑπῆρχον ἔ-
 λτε καὶ θερίσαντες ἐπὶ χειμαλίδι οἰκίνας.
 ἤρχοντο ἐπὶ τῇ θερίσει τὰ κυρία, κυρίως*

- 2) Πῶς ἡμειβόντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρήμα ἢ εἰς
 εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ὀνοματολογίαν). *οὗτοι ἡμειβόντο ὑ-*

*ρίως με μεροκάματον καὶ ὠσπύως κατ' ἀπο-
 κοπὴν. Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἦτο κυρίως εἰς εἶδος
 καὶ μετὰ φαγητόν. Πάλιν ὠσπύως εἰς
 χρήμα.*

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

*δόδαν οἱ ἄνδρες δάον καὶ αἱ γυναῖκες
 κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θερισμοῦ περιβαλλόν τὴν
 κοιλίαν θυμῶνως χεῖρα τῶν δι' ἀνάγκην
 πρὸς φοροβασίν εἰς ἐκ τῶν ὀσάκων.*

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ ἑρισμός ;

Βεβαίως. Ὁ ἑρισμὸς ἀναλαμβάνει ἐκ τῆς ν' ἀρχῆς τῆς ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος τετάρτην.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν ἑρισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Ναί. Ὁ μὲν ἑρῶν τούτων ἦναι. «Ὑνυμίαθεν ὁ παρναββός» τῶν μιν, «ὅς κίττω ἡ μάνη καὶ ὁ δαίμων» κ. ἄ.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἑρισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυροὺς ἢ ψάβαν τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράφετε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ ἑρισμοῦ, εἰς τὴν ἡμετέραν ἀφήνουν τὸ χωράφι ἓν μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. συνήθως εἰς τὴν μέσην τοῦ χωραρίου. τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι τοὺς τρώγουν. ὡς τῶρα. Παλαιότεροι τοὺς θάψαντες οἱ «ἐξομνὰ» καὶ «σταχολόχοι».

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν ἑρισμένων σταχύν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν ἑρισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυν εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

συνήθως ὁ ἑρῶν κατὰ τὰς ἐξομνὰς ὥρας καὶ ὅτε ἡ ἐκκαθαίρεσις τοῦ χωραρίου, τοῦ ἀναθάψιν του, ἔκαστος καὶ τὰ δέσιμον εἰς δεμάτια τῶν ἑρισμένων κατὰ τὴν ἡμέραν σταχύν.

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Οὐδέποτε ἐν τῷ χωρίῳ ἐγένετο σπορά
ἢ φύτευμα πατατάς.

- 2) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Οὐδέποτε ἐγένετο ἐν τῷ χωρίῳ σπορά
καὶ ἐξαγωγή γεωμῶν.

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΑΙΣΤΩΝ

- 1) Ἐβρυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγένετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. καὶ παλαιότερον
καὶ νῦν γίνετο ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ σανόν ἢ τριφύλλι ἢ βίκον.
Ἐν σανόν τὸν φέρουν τὸ φοινικόωρον, ὅπως ἀνα-
βίως καὶ τὸν αἶνον. Ἐν Μορίσιν ἢ Ἀσπίλιν (ἡ
συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 33).

- 2) Πότε ἐβρυνθίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.) ἔβν μαρτίαν ἢ Ἀσπίλιν; παλαιότεροι
μὲ δρέπανον ὁδοντωτὸν, νῦν μὲ κόβαν.
(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

δρέπανον ὁδοντωτό

κόβα

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ἡ συμπεριφορά τοῦ βανού γίνεται ἐν
 τὰ χωράβια, διαρκεῖ 10-15 ἡμέρας. Διείσθ
 εἰς θεμάτια ὑπὸ τοῦ φερίστου μέθωνια ἐν χω
 ρίων, ἢ θαμνίων βελονοειδῶν σφαιρῶν κ.τ.λ.
 ὅθεν ἡρσαλέον χρησιμοποιοῦται κατὰ τὸ
 δεξιμόν. Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν θεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο
 πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην
 θέσιν, π.χ. εἰς τὸ άλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Ἐὰν θεμάτια ἐκ τῶν χωραφῶν μετεφέροντο
 εἰς τὴν αὐλὴν (ἰσχυρὴν, κημῶνιν, ὄρνι) εἰς τὰ
 θεματιοστάβια καί μενε φερίστου κελυγίου
 ἢ τῶν ἀλφικίων, ἐν αὐτῇ καὶ ἡ ἀλὼνι τὸν
 ἢ τὰ ἀλὼνι εἰς τὸν ἀλὼνι εἰς τὸν ἀλὼνι

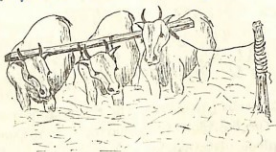
- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν
 θεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεματιοστάσι, θεματιο
 σταβίον, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸν
 ὅπου ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως;

Ἡ τοποθέτησις τῶν θεματιῶν
 γίνεται ὡς ἐξ ἑξῆς: δίδεται τὸ ἐν ἑστὸς τοῦ ἄλλου παρὰ
 τὴν αὐλὴν τοῦ ἑστέου καὶ εἰς τὸν ἀλὼνι τὸν
 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλὼνι διὰ τὸν ἀλωνι
 σμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρι
 σμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἀχυρὰ εἰς ἄλλον
 χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλὼνι; Ἐν τῇ χωρίῳ ἀνέκα
 ὅθεν ὑπῆρχεν ἀλὼνι διὰ τὸν ἀλωνισμόν τῶν
 δημητριακῶν. Ὅθεν ὅσοις ἀλὼνι τὸν ἀλὼνι
 ἄλλος τις χώρος.

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλὼνι. Ἐντὸς τοῦ
 συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς
 ποίαν θέσιν; Ἐν τῇ χωρίῳ καὶ
 εἰς τὰς ἀλὼνι εἰς τὸν ἀλὼνι
 εἰς τὸν ἀλὼνι εἰς τὸν ἀλὼνι

νισμόν; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

βοῖ δ' ἐμαῖα λύνεται καὶ παραδεδρῶνται εἰς
 βοῖ τετραλῶνον χιμροδίως. Ἀπολύνει 5-10 ἐτα-
 ρμένα ζῶα (ὅχι· ἀλλὰ τῶα - εἰσιν ὡτάτα ἡμίονοι)
 περιφερόμενα κυκλικῶς ἀχυροποιούν τοὺς σταύους.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
 ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
 σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερόμενων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
 Πολλοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεῖς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
 νιοῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος σπηγερὸς,
 στρούλουρας, δοικαὴν, βοικαὴν κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῖου ἐξαρτῶν-
 ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀρστέριον σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
 ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
 κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

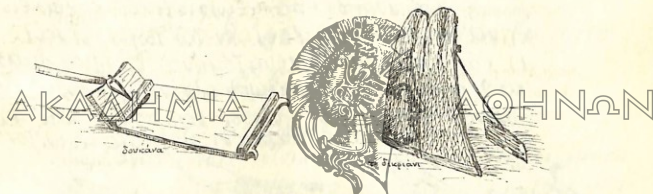
βοῖ ἀλώνισμα τῶν σταχύων ἐκτελεῖται διὰ ἐξευχμέ-
 νων αἰόλων (εἰσιν ὡτάτα ἡμίονοι) διὰ νὰ περι-
 εφέρουν πρὸς τὸν ἀλώνον τὸν σταύον (στῆλαιον).
 καὶ ἀχυροποιῶσιν τοὺς σταύους διὰ τῆς κατα-
 πατήσεως αὐτῶν.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
 ἀλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
 στυλον μετὰ τὰ ζῶα; (Εἰς τινες τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλειές,
 αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
 εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
 μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεде-
 μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειές περὶ τὸν
 λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
 ἀκόμη) ἀλωνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

Γερίαλος

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα). Ἐὰν ἄλωνα ἴσῃ τὰς περιφεύοντες συνδεσμέναι εἰς θηράν διὰ χει-
νίου τοῦ ὁποῖον βαρύνεται ὁ ἀλωναίος, ἔστι τὸν λαί-
κον ἑκάστον τῶν τοῦ ἀλωναίου τοῦ χεινίου προσδεμένο
εἰς τὸν ἀλωναίον (γερίαλον) καὶ ἐν αὐτοῦ κύκλῳ
παλουμένον ἀνέκον, ὡς εἰς τὸ ἐναντίον σχεδίασμα.

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμού διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
χανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
ἐν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωναίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἔαν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο
μηχάνημα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἀλωνι-
στικὸν μηχάνημα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά,
ρεβίθια κ.ά.) ἤλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυμένων, καὶ
περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; *Πλὴν τοῦ διὰ
τῆς κατασκευῆς τῶν σταχύων ὑπὸ τῶν ποδῶν τῶν
ζώων τὸν ἀλωνισμόν ἐν τῷ χωρίῳ οὐδὲν
ἄλλο μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον ἔχει
χρησιμοποιεθῆ.*

δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Συνήδως ήρχετο τήν 2^η ο.μ. ήραν και έτε-
 λεωνε τήν 6^η ή 7^η μ.μ., χωρίς να έσυνεχί-
 θαν στο τήν έσομένην. Όσους ήμεις σπκι-
 ρισαί ευοδίσαι όσον το έστρέψαν να ευνοήσιν
 τήν διάσκήσαν διακρίσσειτο άκρώς πρόν ή
 ήρχετο άχνα βρέχη, να αναληφθή τή συνάν-
 τή έσομένης.

12) Ποια άλλα άλωνιστικά εργαλεία είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δογκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ῥδοντωτὸν ὑπὸ τῇ κατωτέρᾳ μορφῇ): δαμυριώτρεα ἀλωνιστικά εργαλεία

ἀποφθίῃ. καὶ οὐκ ἔστιν ἡμεῖς οὐδὲν ἄλλο
ἀποφθίῃ ἢ ὅταν ἐν καρδίᾳ ἐν τῷ τόπῳ θῶμεν:

1) Το δικαίωμα του σπινθηρίσματος ή ελίου, είναι
παράλογα κτήρια, και όχι σπινθηρίσματα. 2) Το
δικαίωμα του σπινθηρίσματος, είναι παράλογο και
το σπινθηρίσμα είναι, ως ένα είδος σπινθηρίσματος
και ως ένα.

13) Κατά την διάρκεια του άλωνισμού ο γεωργός με το δισχάλι ή το δικράνι, έρχομενος γύρω εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου τον όποιον διαγράφουν τα ζώα ή το άλωνιστικόν μηχανήμα τους άκά-
πους στάχυν ; *καθ' όλην την διάρκεια του άλ-
ωνισμού, ο γεωργός βοηθούμενος και ού έτερον προ-
ωπών με το δισχάλι ή το δικράνι έρχομενος γύρω
εις το άλωνι, ρίπτει εντός του κύκλου, τον όποιον
διαγράφουν τα ζώα, το άλωνιστικόν μηχανήμα*

14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνοβέργα διὰ τὴν οδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναί. Τα "βιτσί" τούτο κατεσκευάζετο ἐξ ἑνὸς τεμαχίου ὕλου μήκους ὀφείνου ἑνὸς (1) μέτρου καὶ διαμέτρου 2-3 ἐκατοστῶν εἰς τὸ ἄκρον τοῦ ὀφείνου προεξέχοντο τεμάχια ἐν λουρίῳ σφραγίσαν μήκους 1-1,20 μ. τούτο εἶναι καθ' ὅσα ὀφείον καὶ τὴν δὲ καὶ ὡς ἐκινουτο κινῆται φιλανθρωπία διὰ τὰ ἔθνη.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἠλωνίζοντο καθ' ἡμέραν. *Κυνήθως καὶ πέντε ἡμερᾶς ἠλωνίζοντο δύο εἰς τρεῖς στρώσεις (ἀπλώματα). ὁμαίην διαδοῖς ὀνομάζεται ἀπλωμα. Ἡ δὲ ἄρχη γιὰ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος ὅταν ἔχει ὀνομαζομένην ὀνομασίαν ἐν τῷ χωρίῳ. (Κυνήθως ἀλωνίζονται ὀνομάζεται).*

*ῥαίνοντα
(διὰ τὰ πόδια)*

*ῥαίνοντα
(διὰ τὰ πόδια)*

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν; (ἐν Κρήτῃ: μάλαμα) *ἀλωνισθέντες στάχυες, ἀπὸ τῶν λιχνισθῶν ἐκείχοντο λειώμα.*

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν: ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἴδικα του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχον ἀκόμη), εἰδικοὶ ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ: βαλμάδες, δηλ. ποσάπηδες, καλούμενοι ἀλωνεραῖοι καὶ ἀλωνιστῆς). Οἱ ὁποῖοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν. *ἠλωνίζον ὁπόσοι εἶσαν ἀπὸ τῶν ἀπλωνιστῶν, ὀνομαζόμενοι βαλμάδες. ὅσοι ἀπὸ τῶν ἀπλωνιστῶν ἐξ ὀρεινῶν κυνήθως ἀπλωνίζον καὶ ἐξ ἑτέρων ἀλογα εἰρηκῶς δι' ἀπλωνισμόν καὶ κατὰ τὴν ἀπλωνιστῶν ἀπλωνιστῶν ἀπλωνίζοντο τὰ διάφορα χωρία καὶ ἀπλωνιστῶν τὸν ἀπλωνισμόν.*

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα). *Κυνήθως δὲ Μόνον ἐν ἐκτετατῇ ἀπλωνιστῶν ὁ ἀπλωνιστῶν ἀπλωνίζον εἰς τὸ κοπάνισμα 5-6 ὁδοῦν. ὁ ἀπλωνιστῶν ἀπλωνίζον εἰς τὸ κοπάνισμα 5-6 ὁδοῦν. ὁ ἀπλωνιστῶν ἀπλωνίζον εἰς τὸ κοπάνισμα 5-6 ὁδοῦν. ὁ ἀπλωνιστῶν ἀπλωνίζον εἰς τὸ κοπάνισμα 5-6 ὁδοῦν.*

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο πόσον μήκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του; *ἐλέγετο «λιπαράδι» καὶ κατεσκευάζετο ἐκ ξύλου. εἶχε μήκος ἀπὸ 1 μ. καὶ πάχος ἀπὸ 5 ἐν. εἰς 10 ἐν. ὁ σχῆμα τοῦ ἦτο ὅτι ἐκτετατῇ. ἔκτετατῇ ὅτι ἐκτετατῇ.*

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.). Κυνηθῶς ἐπὶ τὴν αὐλήν...
Ἡ χρῆσις τοῦ «κοπανίου» ἐγένετο κυρίως διὰ τὸ κο-
πάνισμα τῶν ρεβιθιῶν, φακῆς, φαριδιῶν κ.λ.θ.

κοπάνος στρουθιάς

ξύλο κατεσκευασμένον διὰ τὸ κοπάνισμα μικροῦ ἀμπερὶ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ὑπὸ πρόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν; Κυνηθῶς ἀπ' ἐκείνης τοῦτο τοῦ χωρικοῦ ἀνδρὸς ἢ κυνηθῶς ἀπ' ἐκείνου τοῦτο τοῦ δεσποῦ ἀνελάμβανον ἄλλα προσώπων ἐπ' ἀμοιβῇ.

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτο-
 μερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τῶν στάχυς,
 παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) *Οἱ σταχυοκόμοι*
σταχύες ἐπορριζοῦντο καὶ ῥέον· ἐπορριζοῦντο ἐνὶ-
ὄνως 5-6 δεκάτια (χωρὶς βρώβας). ὁ κορμίσκος
ἀποβλέπεν μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ τοῦ ὅρου-
ου ἔκκεν ἀνοκμὴν ὁ χωριστὸς καὶ οὐκ ἦν τὴν ἀχυροποίησιν τῶν
σταχύων.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου,
 ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν
 συντονισμὸν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ναι· ἐνὶ ὄνως ἀνέβηται· κυριώτερά τούτων εἶναι·
“ἐκκαλεῖ ἐδάηνω λαίηνω μου,” “ἐάν’ ὄξ σουλίου
ἐστ’ Μοριά,” “Ποῖς ἐν’ ἄλως καὶ χρύχρος, κ. ἄ.
εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις ἀνὰ τὸν ῥυθμὸν τῆς ἐργασίας.

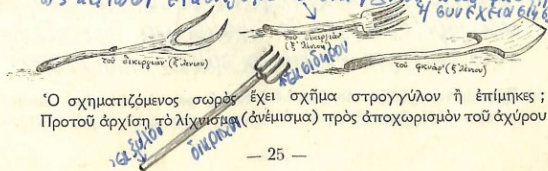
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγίνε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμὸς κλπ.). (Περιγρά-
 ψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) *Ἐξ ἔτος 1935 ἐν*
ἐπορριζοῦντο· ἔπειτα ἐπὶ τὸν χωρὸν ἐστ’ ἐνὶ ὄνως.

Ἐπὶ ἐφ’ ἐφ’ ἐπὶ τὴν μηχανήν, ἀπὸ τὰ χωρία τῆς Φωκίδος
β’. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, εἰσπασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν
 Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται
 τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην :
 θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικριγιάνι)
 καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ... *Οἱ κλωνισμένοι σταχύες ἐφ-*
ῥοιτο λειῶμα· τοῦτο ἐνέσωρεῖτο διὰ τὸ λίχνισμα

διὰ τῶν ῥέας ἐρχαλείων : 1) τοῦ ὀχλαίου, 2) τοῦ
σιμριανίου, 3) τοῦ “καρρολοῖου” καὶ 4) τοῦ φτυκί-
δοῦ δικαλι καὶ τὸ φτυάρι εἶναι καθ’ ὅσον μοιάζει τὰ
ὡς κατωθὶ εἰκονιζόμενα σιμριχία καὶ φτυάρ (ἐξέσαι)
ἢ ἐνὶ ἐκείνῃ ἐκείνῃ 33

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
 Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Ὁ ἐκυματιζόμενος ἑσπρὸς εἶχεν ἐκῆμα παντο-
τε ἐσθίμηνες ἐπὶ τῷ βυσσῷ να' ἀνεκρύνοντο
οἱ ἀκριβοῦς ἐσθί τῶν δύο λινιστῶν. Ὁ λινιστὴς
ὅστις ἡ ἀρχὴ τοῦ λινισμοῦ ἐτοποφείτο ἐπὶ τῷ
ἐξ τῶν σωρῶν ἑναρσὺς ἑνὸς ἀνθρώπου. Ἡ ἀρχὴ
ἐστὶν ἡ ἀρχὴ τοῦ λινισμοῦ.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο. τὸ ἀνέμισμα γίνεται
μέτ' ἐξ ἑξ. ὀργάνων : 1) τὸ διπρῶνι, 2) τὸ καρ-
πολόι, καὶ 3) τὸ φτυάρι. τὸ καρπολόι εἶναι
καὶ τὸ ἐκ τοῦ ὀργάνου καὶ τὸ ἐκ τῶν ὀργάνων ὡς καὶ τὸ
θρινάκι. Ὁ αὐτὸς τὸ φτυάρι καὶ τὸ φτυάρι εἶ-
ναι τὰ αὐτὰ καὶ τὰ αὐτὰ ἐκ τῶν ὀργάνων.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λινῆς (ἀνέμιζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λινιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;
καὶ ἄνδρες καὶ γυναῖκες, οὐδέποτε δαῖσεν
εἰδικὸς λινιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ.

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δεῦτερον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζῶων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;
Χοντρούδια, λέγονται τὰ ἐναπομένοντα χονδρὰ
τεμάχια τῶν σταχυῶν μετὰ τοῦ καρποῦ. Ὁ καρπὸς
ἀποχωρίζεται μετὰ τὸ κοπῆναι αὐτοῦ ἐκ
νέο δούλευρον ἀλόνισμα πρὸς τὸν βυσσὸν τοῦτον.

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζῶων διὰ τὸ δεῦτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλόνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

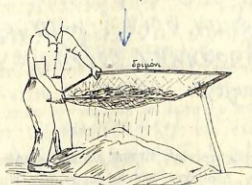
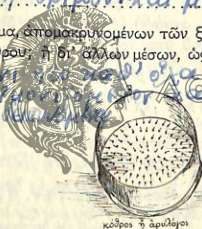
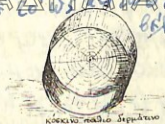
... οὐδ' ἔστιν ἐν τῷ ὅσῳ ἔχεται ἀπὸ τῶν
 ... ἀλάνισμασι δι' αἰσάντα τὰ δερμύρια καί

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθῶν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμένοντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παρα-
 μένοντα χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων ἐκτε-
 μεῖται ῥεμόνι, ἢ δριμόνι καὶ μόνον...

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου· ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

... ἀκαδημία ... ἀθλητῶν

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους : βολίστρη, δερμόνι, δριμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν).

ὅστις ἦτο ἐν χρήσει εὐρείᾳ διὰ τοῦ χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας, ἦτο ὁ τοῦ ρεμονιόματος ε. ε. ὅλος ὁ καρπὸς διεσπέρνα ἐν τοῦ ρεμονιότου κυρίως, ὡς ἐν τῇ ἀκτῇ προχαιμένη, ἐπὶ τῇ (22) ἀκτῇ τῆς (εἰς τοῦ ρεμονιότου ὀρίμου).

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ;

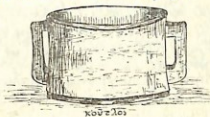
Ὅταν εἰς μαζὶν ὁ καρπὸς ὡς ἀνωτέρω ἐκχυλίσθῃ εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ, ὡς ἐν τῇ ἀκτῇ προχαιμένη, ἐπὶ τῇ (22) ἀκτῇ τῆς (εἰς τοῦ ρεμονιότου ὀρίμου), ὡς ἐν τῇ ἀκτῇ προχαιμένη, ἐπὶ τῇ (22) ἀκτῇ τῆς (εἰς τοῦ ρεμονιότου ὀρίμου), ὡς ἐν τῇ ἀκτῇ προχαιμένη, ἐπὶ τῇ (22) ἀκτῇ τῆς (εἰς τοῦ ρεμονιότου ὀρίμου).

- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Ἄλλαν τι ἐργαλεῖον φέρειν ἢ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς εἰς τὴν ἀποθήκην οὐδέποτε ἐλαβε χώραν ἐν τῇ χωρῇ.

- γ'.1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνθήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἰπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εις ὁκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Παλαιότερον*
δοδεκασιόμετρον (μείζονα). ἤρχετο δὲ δεκασιόμετρον
εἰς τὸ ἄλωνα καὶ μεμονωμένου μέτρον τὸ μισο-
καίλι εἰς ἐπὶ τρεῖς τοὐ ἄλωνα. *δοδεκασιόμετρον*
(μισοκαίλι) ἦτο καθ' ὅσον σημειοῦν μετ' αὐτὸ ὡς ὑπὸ
ἐπισημομένου μισοκαίλι.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνα ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυναικιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρον τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) *1) δοδεκασιόμετρον, 2) τὸ ἀγρο-*
φυλακιάτικο, 3) τὸ ἀλωνιάτικο. δοδεκασιόμε-
τρον κατεβάλλετο εἰς χρῆμα. δοδεκασιόμετρον
ἐν χρῆμα μέτρον τῶν δημητριακῶν ἀρχαίως
ἦτο τὸ μισοκαίλι, ὅθεν ὀνομάζετο καθ' ὅσον
μετ' αὐτὸ ὡς ὑπὸ ἐπισημομένου.

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωση τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *ἢ παρακλήν (τὸ παρὰ τὴν ἀκρό-*
πλευρὰν τοῦ χωρίου ἐντὸς δοχείων καλου-
μένων ἀμφορίων καὶ κειμένων θάλαττα ἐντὸς τῶν
οἰκίων.

4) Τὸ ἀχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἀχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνα. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; τὰ ἄχυρα ὁ χερσὶν ἀπείη·
 κευσεν εἰς τὸν ἀχυρῶνα (ἀχρῶνι) κεκμηκένος
 τοῦ χωρίου καὶ ἄχρα τὴν οἰκίαν τοῦ Μετρώου
 το δεῖντος βακκίων μετὰ συνήθως.

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογή τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

Ἡ διαλογή τοῦ σπόρου ἐγένετο συνήθως μετὰ
 τὸ ἀλώνισμα. (Ἀχυνάτιες ἐν ὕδατι ἐχέμεν προσέβα-
 λον εἰς τὴν διαλογὴν τοῦτο. Ὅχι ὁμῶς ἐπανίσταται
 ἐκείνη καὶ κατὰ τὴν διαρκοίαν τοῦ θερισμοῦ
 ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυν.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογή τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτή) ἐκ σταχυών,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὅπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Καὶ : Κατεσκευάζετο κατὰ τὸν ὁρισμὸν περὶ
 ἐκ τῶν καλυτέρων στάχυν καὶ ἡ εἰς καὶ ἀνηρτάτο
 εἰς τὴν οἰκίαν ἐκείνην συνήθως ἀποθήκη.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτή αὕτη : Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται
 πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ..

ὁμοίαν τὸ σχῆμα καὶ μετὰ τὴν ἀποθήκην καὶ
 ἐκκαθάρετο ἐπὶ οὐρανῶν φερίτου ἀνηρτήθη
 συνήθως ἐντός τῆς ἀποθήκης τῆς οἰκίας.

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνας), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Ἐν δὲ χωρίῳ συνιστᾶται ἀνέκαθεν καὶ
 λαμβάνη χώρα ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαι-
 θρον κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Πρωτομαχίας.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποίαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

Ἐν Ἰουν. Μαΐου (Πρωτομαχίαν) ἐκείνου
 ἔτους κατὰ τὰς ἀπογευματινὰς συνήθως ὥρας
 (5-6 μ.μ.) καὶ εἰς ἀγῶνας τὰς βυρρικής
 (χειτονιάς) τοῦ χωρίου ἐν μέσῳ οὗ ἡ θα-
 ζεῖκ.

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αυτή; (π.χ. φανός, άφανός κλπ.).....

Δέν έχει ίοίαι νομαίαν. (Φωτιά τήν Απομαρύν).

β'. 1) Ποίοι ανάπτουν τήν πυράν; παιδιά, ήλικιωμένοι, ποίος άλλος;....

Ευνηθως παιδία ήλικίας 10-18 ετών.

Εφαυιώςατα παιδία μεγαλυτέρας ηλικίας.

2) Ποίος ή ποίοι συλλέγουν τά ξύλα, θάμνους κλπ. διά τήν πυράν.

Τά κλέπτουν; "Αν ναι, από ποιον μέρος; Εα ίοία τα

παιδία συλλέκουν τά ξύλα, θάμνους κ.λ.π. διά τό
ανάμμα τής πυράς. Μερικά άπό τά εοίτιατων
άλλα δε τά κλέπτουν άπό τούς φράγτας Ευνήτων.

3) Πώς γίνεται ή συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερώς)

Προϊ ώραν 4ην ή 5ην Μ.Μ. ένα όστις Πρωτομαχιάς
λαμβάνει χώραν εν κεντρικώ των παιδιών όκω τω
τόκω των ηλικιών & τς ηλικίας εϊς ένα όρόμον ή θα-
λάσσαν ένα όστις χανονιάς ή ηλικίας μετά τς ηλικιών
ή δυνάμει εϊς τήν ηλικία 33.

γ'. Ποίοι αί συνήθεται εϊς κάθε τόπον διά κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι έπικήσεις, εόρκια, άσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τά σχετικά κείμενα

Εν τω χωρίω ούδέποτε έυνυθίζετο ή δυναμι-
τείται να λάμβανουν χώραν κατά τας ώρας καθ'
αί αίτητονται πυράι, και διάφοροι προσευχαί
και έπικήσεις. Ώδαντως εόρκια & κρότοι.
ή δυνάμει εϊς τήν ηλικία 34.)

2) Πηδήματα, χοροί γύρω από τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερής)

Εν άκμήμενυ πυράν έηρεσε όηωςδύοις
οάντα τά συγκεντρωμένα παιδία τής χανονιάς
να τήν σιδιόβουν, διασχίζοντα τήν άρκετα
μεγάλην βλόχα τής άρκετα's βόρας έκατον.
Εούλο έφαττον όστι έηρείετο ότι οδω
λαμβάνουν δύναμιν. και περιεβοιτεραν δύναμιν
οα έλαμβάνεν έκείνο τό όποιοι τας περιεβοιτεραν
βόρας οα τήν βηίδα (διεσχίτε τας βλόχας τής).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

περισυλλεγῆς ὄλων ἢ ὀλίγων ζυγῶν καὶ ἀκόως διατίθενται
 ἵνα, μετ' ἑλίκην, ἐκ τοῦ ἐπαυλῆσθαι κατὰφορὰ ἐκείνων,
 καὶ ὀλίγων ζυγῶν, προεχομένων συνιδῶς ἐκ κλάσας καὶ
 πᾶσις ἐκ τῶν οὐκ ὄντων. ἡμεῖς μετὰ τὴν οὐκ ὄντων
 χαυβίων (ὄλων ἢ ὀλίγων) προβαίνου ἡς τοῦ ἀναμμεῖ
 τῆς οὐρᾶς, ἥτις ἀνυμμεῖ διαρρεῖ περίου 2 1/2 ὁρᾶς.

Δυνεῖαι ἐκ τῆς βελίδος 31 (ἑρῶτις γ, 1).

Οὐχὶ πᾶσις τὰ παῖδια, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς οὐρᾶς
 ἢ τραχουδοῦν διαφορά τραχουδία κυρίως παῖδια ἢ
 φωνασκοῦν ἐκφράζοντα οὕτω τὴν χαρὰν τῶν.

Δυνεῖαι ἐκ τῆς βελίδος 32 (ἑρῶτις γ, 5).

Καθ' ὅσον τὴν διάρκειαν τῆς οὐρᾶς τὰ παῖδια ἢ τραχου-
 δοῦν διαφορά τραχουδία παῖδια ἢ φωνασκοῦν ἐκφρά-
 ζοντα οὕτω τὴν χαρὰν τῶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΕΚΠ/ΣΕΩΣ
ΠΡΟΤΟΤΥΠΟΝ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εν Αμφίσσῳ τῇ 25.2.1970.

Αριθ. Πρωτ. 500

Πρὸς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεύνης τῆς Ἑλληνικῆς Λογοτεχνίας
Ἀντώνιστοπούλου 14
ΑΘΗΝΑ Σ (136)

Θέμα: Ἀποστολή Ἑρωτηματολογίου.

Ἡς ἐκτέλεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 95584/28-5-69 Δ/γῆς τοῦ
Υπουργείου Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ κατόπιν τοῦ ἀπὸ 10-11-1969
ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συν-
ημένως "ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ διὰ Γεωργικῆς Ἐργασίας καὶ κατ' ἔθιμον
πυρρός", δεδόντως συμπληρωμένον ὑπὸ τοῦ Διδ/λου Παπαδαπούλου
Φωκιάδου . . . τοῦ 2/θεοῦ Δημοτικῷ Σχολείῳ *Χρυσοῦ*
... διὰ τὸ χωρίον *Χρυσοῦ* καὶ νὰ περικυ-
λέσωμεν διὰ τὸ περικυλίωσιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ